

HE MAHI

NA

TE HUI O TE HAHU MAORI

O TE

TAKIWA O HERETAUNGA

I WHAKAMINEA NEI KI

OMAAHU

I A HEPETEMA 17, 18, 1883.

NEPIA:

NA TE HAARINGI I TA KI TONA WHARE PEREHI PUKAPUKA.

1884.

HE MAHI

NA

TE HUI O TE HAH MAORI

O TE

TAKIWA O HERETAUNGA

I WHAKAMINEA NEI KI

OMAAHU

I A HEPETEMA 17, 18, 1883.

NEPIA:

NA TE HAARINGI I TA KI TONA WHARE PEREHI PUKAPUKA.
1884.

HE TUHITUHINGA

I NGA MAHI A TE HUI A TE HAHU MAORI O TE
TAKIWA O HERETAUNGA I WHAKAMINEA KI
OMAAHU I TE 17 O NGA RA O HEPETEMA,
1883.

NO te Ratapu, no te 16 o nga ra o Hepetema ka huihui nga tangata o te Hui me te iwi kainga ki te Whare Karakia o Tepene i Omaahu, ka takoto hoki te Hapa a te Ariki, e 25 te hunga i tango i te Hapa.

No te Manei, no te 17 o nga ra ka huihui ki roto ki te Whare-kura i Omaahu i te 12 o nga haora. I karangarangatia e te Pihopa nga ingoa o nga tangata o te Hui, me te whakao enei ki o ratou ingoa:—

MINITA:—Ven. Archd. Williams, Rev. S. Williams, Rev. Hoani Te Wainohu, Rev. Nirai Runga.

MANGAI REIMANA:—Wiremu Te Kahu, Utuku Te Paetaka, Hohaia Te Hoata, Peni Te Umairangi, Hanita Te Maero, Henare Tomoana, Hoterene Rahi, Te Harawira Te Tatere.

Katahi ka ki te Pihopa kua tu te Hui, ka timataia hoki e ia te mahi ki te inoi. Muri iho ka whaikorero ia ki te Hui.

EAKU HOA AROHA, E NGA MINITA, E NGA MANGAI O TE IWI:—

He atawhainga na te Atua i huihui mai ai tatou inaianei ki te mahi a te Hui o te Hahi Maori o tenei Takiwa. Ko etahi o to tatou Hui o tera tau kei te ngaro inaianei. Kua tae mai te whakaatu a Rev. T. Huata i tona ahua mate i kore ai ia e ahei te haere mai i roto i te marangai i enei ra kua pahure ake nei. Ko taua rangi kino ano pea te take i ngaro ai etahi atu o nga tangata o te Hui. Otira kua tatou e ngakau-kore i te korenga o etahi o tatou e kitea mai inaianei; engari kia puta to tatou uaua ki nga mahi i whakaminea ai tenei Hui, kia ngahau ai te mahi a te Hahi ki ia wahi, ki ia wahi, kia kitea ai hoki e te iwi katoa te pai o enei huihuinga o tatou.

Kahore he raru nui hei whakaohoho i ta tatou mahi i roto i tenei tau kua pahure nei: he mea hoki tenei e whakawhetai ai tatou ki to Atua Kaha rawa, ki te kai whakawhiwhi i ana tangata ki te rongo mau, ki te rangimarie.

Tetahi mea i maaha ai au ko te ahua pai o nga tangata o tenei takiwa i te taenga mai o Waikato, o to ratou rangatira hoki, o Tawhiao hei manuhiri ma koutou: i kite hoki ratou i te pumau o to koutou piri ki nga tikanga o te whakapono me to koutou rongo ki te ture. He maha nga tau i takoto ai te aukati a tera iwi, i kore ai e tata atu he kai-kauwhau i te Rongo-pai ki a ratou. To ratou taenga mai ki konei ka rongo o ratou taringa ki te Rongo-pai o te maunga-rongo. Tera pea e tupu i roto i a ratou, e whai hua, etahi o nga purapura o te Kupu o te ora i riro atu nei i a ratou i to ratou taenga mai ki konei.

Tenei hoki tetahi mea o te wa kua pahure ake nei i pa mai ai te pouri ki a tatou, ara ko te ngaronga o to tatou hoa aroha, o Manahi Te Aro. Kahore ano kia ata tutuki te rua o nga tau o tona motuhanga hei minita i roto i te Whare-karakia o tenei kainga. Ko koutou, ko te iwi i mahi ai ia, kei te mohio ki te nui o tona uaua, ki tona ngakau nui. I tae atu hoki ia ki etahi wahi mamao whakahoki mai ai i te hunga kua kotiti atu i runga i te huarahi tika. Otira kua pai tona Ariki ki te tango atu i a ia i roto i a tatou. Ko te minita pai, he taonga i whakawhiwhia mai e Te Karaiti ki tana Hahi. Heoi kia anga atu ta tatou inoi ki a ia, ki te Ariki nana nei te mara, kia tonoa mai e ia he kai-mahi ki nga wahi o tana mara kahore nei he kai mahi, kia whakakapia hoki e ia nga turanga o nga mea kua karangatia nei e ia kia haere atu.

Kotahi te mate nui o tenei takiwa e mea nei au kia a ta tirohia e koutou, ara ko te kore kura mo nga tamariki. Ko era atu wahi o tenei pihopatanga kua whai kura. Ko etahi wahi, ahakoa kahore e ngakau-nui ki te karakia, e ngakau-nui ana ki tenei mahi; he tokomaha nga tamariki e tae ana ki te kura, e ata whakaakona ana hoki. Ko tenei takiwa ia, kahore he kura. He kura ano ki Pakowhai i tera tau, inaianei kua kore. Kei te tu ano nga kura o Te Aute, o Nepia, otira no tawhiti te nuinga o nga tamariki. He tokomaha noa atu ia nga tamariki o nga kainga o tenei takiwa, e kore rawa hoki e o ki ana kura. Ko te taha ki te Ture a te Paremete kua rite kua takoto noa atu nei he ture e tu ai he kura mo nga tamariki Maori. Ki te puritia e koutou a koutou tamariki ki tae ki te kura, kei whakaakona, he kohuru tena i nga tamariki. Ma tenei Hui e ata titiro te ahua o tenei mate.

Me whai tonu tatou ki te matauranga e homai nei e te Atua hei tohutohu i a tatou, kia ata kitea ai e tatou he tikanga e tupu pai ai te mahi a te Hahi i roto i a tatou.

KO nga Ki enei i whakapuakina e te Hui o te Hahi Maori ki Omaahu i a Hepetema 17, 18, 1883.

I. MO TE WHAI-KORERO A TE PIHOPA.

E whakapai ana tenei Hui ki te Pihopa mo tana whai-korero, he ki atu hoki tenei ki a ia kia whakaae mai ia ki aua korero kia perehitia.

II. MO TE MAHI WHAKARERE WAHINE, TĀNE.

Me whakahaere e tenei Hui tetahi huarahi mo te mahi whakarere wahine, tane.

III. MO TE KORE KURA.

He mate nui no nga kainga o tenei Takiwa i puta nei i te Pihopa i roto i tana whai-korero, te kore kura mo nga tamariki o ia kainga, o ia kainga. Ma te iwi e whakaputa he whakaaro kia whakaturia he kura mo nga tamariki.

IV. MO NGĀ HINOTA.

Ko te whakaaro o tenei Hui, me uru ano etahi tangata Maori ki roto ki te Hinota o tenei Pihopatanga, ki te Hinota Nui ano hoki o Niu Tirani katoa.

V. MO TE PEREHITANGA I NGĀ KORERO O TE HUI.

Ko nga korero o te mahi a te Hui o te Hahi kia tere tonu te perehi, te tuku ki ia wahi, ki ia wahi.

VI. MO NGĀ TANGATA KAHORE NEI E TĀE KI TE HUI.

Ki te rokohanga tetahi Minita, Reimana ranei o te Hui e te mate, e te raru nui ranei, e kore ai ia e ahei te tae mai ki te Hui, kia tae wawe he whakaatu mana ki te Upoko o te Hui.

VII. MO NGĀ KI O TERA TAU.

Ko nga Ki i whakapuakina e te Hui i tera tau mo nga mea hei mahinga ma nga tangata o te Hahi, me perehi ano ki te pukapuka o tenei tau.

VIII. MO TE HUI O TE TAU E HAERE AKE NEI.

Me tu ano te Hui o te Hahi Maori ki tenei kainga, ki Omaahu a tenei tau e haere ake nei.

HE KI enei i whakapuakina te Hui, i te tau 1882.

II. MO NGA MAHI A TE HAHİ KIA WHAKAATURIA KI TE HUI.

Kia takoto he tikanga mo te minenga o te Hui o te Hahi Maori mo nga tau e takoto ake nei, kia whakaaturia mai ki te Hui e te Minita, e nga tangata o ia Pariha, o ia Pariha, te ahua o nga mahi katoa a te Hahi ki to ratou Pariha.

III. MO NGA KOHIKOHİNGA MONI HEI KAWÉ I TE RONGO-PAI KI NGA TAUİWI.

Ki te pai te Pihopa me waiho te Ra Whanautanga o Te Karaiti hei ra kohikohinga ki ia Pariha, ki ia Pariha i te moni mo te kawé i te Rongo-pai ki nga tauiwi.

IV. MO NGA KI A TE HUI I ERA TAU.

Kauaka nga tangata o te Hahi i tenei takiwa e wareware ki nga kupu i whakatakotoria e te Hui o te Hahi i nga tau kua mahue ake nei; engari me tahuri ano ki te mahi i nga mea e hapa ana.

V. MO TE WHARE MINITA.

Kia puta ano he kupu akiaki ma tenei Hui o te Hahi ki nga Pariha e kore ana he Whare Minita kia hangaa he Whare Minita.

VI. MO TE KURA RATAPU.

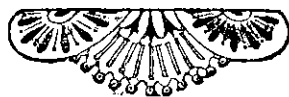
Kia puta ano he kupu akiaki ma tenei Hui o te Hahi kia whakaakona nga tamariki i nga Ratapu i ia kainga, i ia kainga; kia tokomaha hoki he kai-kura i nga tamariki.

VII. MO NGA KARAKIA POHEHE.

Kia kaha te tohe a nga tangata katoa o te Hahi i tenei takiwa ki nga tangata e mau nei ki nga karakia pokanoa, pohehe, kia whakarerea.

VIII. MO TE ORANGA MO TE PIHOPA.

He kupu tenei ki nga Pariha katoa o tenei takiwa kia kohikohia he moni hei oranga mo te Pihopa o tenei Pihopatanga.

HE MONI

I KOHIKOHIA I ROTO I TENEI TAKIWA I ROTO I TE TAU KUA
PAHURE AKE NEI.

Mo te Tahua Oranga mo te Pihopa.

	£	s	d
Noa Huke	10	0	0
Renata Kawepo	10	0	0
Paora Kaiwhata	10	0	0
	£30	0	0

Mo te kawē i te Rongo Pai.

Noa Huke	10	0	0
Renata, Kawepo.....	40	0	0
	£50	0	0

Mo nga mea i whakahaua e te Hinota.

I kohikohia e Henare Tomoana.....	14	0	0
No Waiohiki	1	12	0
No Waipawa	10	0	0
No Pakipaki	5	0	0
No Waimarama Na Rev. M. Te Aroihomai	2	5	0
	£32	17	0

Omaahu, 17 Hepetema, 1883.

SAMUEL WILLIAMS.

